

Tillbaka till de skotska hedarna

JAG HADE ÄRAN att få lära mig om mina rötter när det gjordes en bok om släkten och jag och mina syskon spårades upp av projektledaren Ingegerd Ekstrand.

En stor grupp "nya" släktingar åkte till Skottland år 2009 på ett släktmöte. Det var en resa jag aldrig glömmer. Jag blev helt förtjust i det vackra landet med sin otroliga --och ganska förskräckliga – historia, och de fantastiska gröna hedarna

och gamla slott som vi såg.

Vem skulle ha trott att man är ättling till en klan? Till klanen Ross i Skottland! Det låter nästan komiskt. Att jag alltid gillat musik med säckpipa och haft en längtan till vatten, både hav och sjö, kan det ligga i generna?

Det här med släkten väcker olika tankar hos människorna. En del är inte ett dugg intresserade av var de har sina rötter. Andra umgås aktivt med sin släkt och träffas på släkträffar och annat program släktföreningen ordnar.

DRÖMMEN ATT BESÖKA Skottland på nytt med min familj har funnits kvar hos mig sedan resan 2009. Jag har haft kontakt med Morag Ross Bremner från Tain under alla dessa år. Morag jobbade på Tainmuseet och var vår kontaktperson 2009.

Nu äntligen förverkligades drömmen. Min man och jag flög till Edinburgh på semestern i oktober. Morag gav oss tips som hjälpte oss att planera resan. Vi hyrde en bil och så körde vi från Edinburgh till Stirling som ligger mellan Edinburgh och Glasgow.

Som tidigare huvudstad för Skottland var Stirling en kunglig burgh till år 1975. Staden är idag känd för sitt universitet och sitt stora slott Stirling Castle. Bredvid slottet fanns en otroligt stor och gammal gravgård. Av en ren slump hittade vi en gravsten där det stod Ross. Jag tog bild av stenen och skickade den till Morag.

En annan sevärdhet är Wallacemonumentet, ett 67 meter högt torn på toppen av kullen Abbey Craig nära Stirling. Monumentet är tillägnat den skotska 1200-talshjälten William Wallace. Monumentet, i viktorsansk gotisk stil, byggdes för att stärka den nationella känslan i Skottland och stod klart 1869.

Trakten, såsom Skottland överhuvudtaget, har en hel del bryggerier och whiskydestillerier.

VIA PERTH OCH PITLOCHRY samt olika små städer körde vi till Inverness, en lite större stad som är administrativt centrum för kommunen, Council Area

Highland, som täcker en stor del av det skotska höglandet. På vägen dit såg jag en hel del bekanta landskap från släktresan för åtta år sedan. Den största skillnaden var att hedarna nu var fyllda av höstens vackra färger. Vilken harmoni av olika nyanser!

Inverness ligger där floden Ness mynnar i havsviken Moray Firth. I Inverness har en hel del av serien Outlander spelats in. Inte långt från staden ligger det kända slagfältet Culloden Moor, där det sista slaget

som utkämpats på brittisk mark stod den 16 april 1746. Vi besökte Culloden år 2009 och visst blev man berörd av den långa listan över klaner och deras medlemmar som stupade där.

När vi kom till Tain träffade vi äntligen Morag och hennes man David. Det var ett varmt mottagande. Det kändes som vi alltid hade känt varandra. Följande dag besökte vi museet i Tain samt en ytterst gammal kyrkogård där en av de första av klanen Ross gravar var belägen. Tain såg helt likadan ut som på förra resan.

Jag hoppas att Morag och hennes man blev bitna då de såg en ny utkommen bok med bilder från Finlands nationalparker som vi gav dem. Kanske rentav så att de kommer till Finland nästa sommar.

FÖR ATT SE SLOTTET EILEAN DONAN åkte vi mot Loch Ness och Dornie. Slottet finns på en ö som är sammanbunden med fastlandet via en bro. Ön är känd för sitt slott och uppkallad efter helgonet Donnán of Eigg.

Det första slottet byggdes 1220 av Alexander II. Efter det har slottet, som tillhör klanen MacRae, blivit förstört av krig och byggts om. Det restaurerades mellan 1912 och 1932 och har förekommit i flera filmer. Man blir stum bara genom att stå utanför och titta på det. Tyvärr fick man inte ta bilder inne i slottet.

Sedan bar det av mot Oban och North Connel där vi skulle övernatta. Vägen var alldeles otrolig med sina vackert färgade hedmarker där får och annan boskap betade.

Obans silhuett domineras av Mc Caig's Tower, ett torn som lite påminner om Colosseum i Rom. Det byggdes kring förföras sekelskiftet enbart i dekorativt syfte och till minne av arkitekten John Stuart McCaig och hans familj. Från byggnaden har man en fantastisk vy mot öarna Isle of Mull, Isle of Kerrera, Isle of Lismore med flera. Som tur hade vi en härlig solig dag i Oban där palmer växer mitt i stan.

TYVÄRR TAR ALLTING ROLIGT SLUT. Via Stirling åkte vi mot Edinburgh för att ta flyget hem. Vi hade kört kring 1 000 km genom alldeles otroliga landskap. Vägarna genom hedarna var i bra skick. Vänstertrafiken var emellanåt ganska utmanande med orsbor som körde förvånansvärt hårt på de smala vägarna. Men allt gick bra.

Resan var jättegivande även om vi inte hann med allt vi tänkt. På släktresan 2009 såg jag ön Skye i ösregn, slagfältet Culloden och lite av Edinburgh. Men min man och jag åker säkert tillbaka någon gång i framtiden.

Jag fotade över 2000 bilder men har nu bantat ned antalet till kring 1 500.

Om ni vill se Skottland och har ordentligt med tid lönar det sig att hyra en bil och göra upp bra planer på förhand.

Anita Nykänen, Esbo